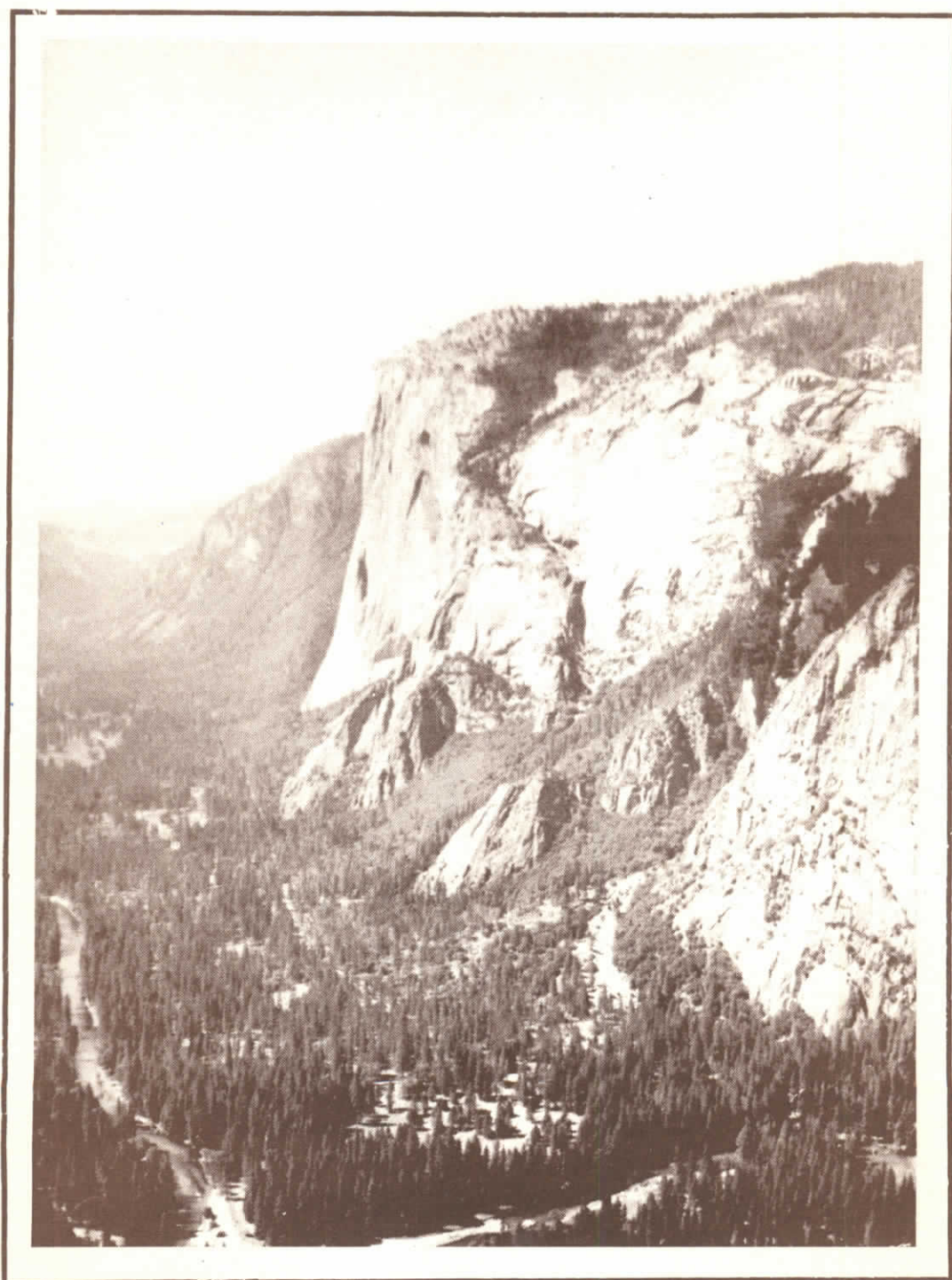

ZPRAVODAJ '85

horolezecký oddíl - t.j. Tesla Žižkov

Tři vrcholky Howsers Towers Na obālce: El Capitan a Yosemiteké údolí

Z P R A V O D A J 8 5

Horolezecký oddíl

TJ Tesla Žižkov

určeno pro vnitřní potřebu

Obsah

Plán činnosti v roce 1986	2
Oddílové výstupy roku 1985	3
Další významnější výstupy našich členů	
Oddílový žebříček lezců 1985	5
Podruhé v Americe	
Příště El Cape	6
Vichřice na Grand Teton	7
Ušba	9
Vzhůru na Bžeduch	10
Převislé stěrky	11
Pohyblivý svátek	13
Jeden den v Kaiseru	14
Horká zima v Tatrách	15
Oddílové Tatry 85	17
Plechová dolinka	
Moje druhé narozeniny	18
Jak jsme začínali	19
Třídy, třídy, třídy	20

P L Á N Č I N N O S T I V R O C E 1 9 8 6

leden	12.1. Jablonecký lyžařský maraton /Kordík/ 18.-19.1. Kozákovský ledopád - nácvik ledovcového lezení /Hloušek/
únor Urlická p. desátka-přebor horolezců Čech /Folprecht/ Po hřebenech Krkonoš /Kordík/
březen	1 týden Vysoké Tatry /Vojtěch, Pokorný/ 15.-16.3. Bořeň /Křemen/
duben	5.-6.4. NDR-Sasko- Rathen /Hloušek/ 19.-20.4. Suché skály /Vojtěch/
květen	9.11.5. Horolezecké jaro v Adršpachu /Čermák/ 24.-25.5. Prachovské skály /Konrád/
červen	7.-8.6. Hruboskařsko /Šubrt/ 21.-22.6. Labský žleb nebo Ostrov /Pokorný/
červenec	1 týden Vysoké Tatry /Vojtěch/ 4 týdny Kavkaz /Křemen/ 8 týdnů Pamir /Folprecht/ 19.-20.7. Příhrazy, Drábské světničky /Hübner/
srpen	1 týden Adršpašské skály /Manych/ 2 týdny Rakousko, Itálie /Hloušek/ 3 týdny Fanské hory /Konrád/ 16.17. 8. Hruboskařsko/Šubrt/
září	1.-3.9. Festival horolezeckých filmů Adršpach /Manych/
říjen	4.5.10. Bořeň /Pokorný/ 18.10. Vajscimpl- dálkový pochod /Doubrava/
listopad	8.-9.11. Poslední slanění oddílu /Konrád/ 22.23.11. Klokočské skály - nácvik chytání pádů /Čermák/
prosinec	6.-7.12. Černolice /Křemen/ 24.-25.12. Jizerské hory - skály nebo běžky /Hloušek/

Otvírání a zavírání Skaláku - účast v termínech určených MV HS

Průběžná činnost

- 1/ Individuelní lezecká činnost
- 2/ Kondiční příprava v tělocvičně TJ /Vojtěch/
- 3/ Zkvalitnění členské základny se zaměřením na získání odznaků horolezec I., II., III. stupně /výbor/
- 4/ Vyškolení nových cvičitelských kádru /Hloušek, Čermák/
- 5/ Účast na akcích MV HS ČSTV /výbor/
- 6/ Finanční odznaku zdatnosti /Čermák/
- 7/ Soutěž o Vzorový oddíl 1. stupně /Křemen, Hloušek/

1ér. schůzí

Členská schůze - březen, červen, září, listopad poslední pondělí v měsíci v 18 00 hod v zasedací místnosti TJ Tesla Žižkov
Výroční členská schůze leden 1987 /termín bude upřesněn koncem roku/
Výborová schůze - operativně dle potřeby

ODDÍLOVÉ VÝSTUPY ROKU 1985

Fískovcové oblasti a cvičné skály

Sluneční věž /Ostrov/ - Separate reality -VIIc /IX a/ V. Sojka,
s druhem

Vysoké Tatry letní

Lomnický štít - Černý pilíř-VI M. Šindelář, J. Janoušek /host/

Vysoké Tatry zimní

Malý Kežmarský štít - Levý ypsilon -V M. Pokorný, I. Frantík /host

Zahraniční neledovcové hory do 5000 m

Picos de Europe /Španělsko/

Neveron de Uriello - Via de los Celtas VII- 10. přelezení 1. čs.
výstup, J. Večeřa /host/, J. Hloušek, 12.7. 1985

Zahraniční ledovcové hory do 5000 m

Kavkaz

Ušba SV hřeben IVB V. Tomek a hosté 31.7. 1985

DALŠÍ VÝZNAMNĚJŠÍ VÝSTUPY NAŠICH ČLENŮ V ROCE 1985

Kavkaz

Bžeduch - SZ stěna IVA V. Sojka a hosté M. Šich, B. Pařík

Čatyn Tau - Z hřeben IIIA V. Tomek, Němeček /host/ 29.7.85

V. Sojka, M. Šich /host/

Džan Tugan - Z hřeben IIIA V. Tomek, Hadrava /host/ 6.8.1985

Ušbinské plato - Ušbinský ledopád IIIB V. Sojka Z. Kindl, J. Pra-
žák

Španělsko

Picos de Europe

Naranjo de Bulnes - Via Murciana VI A4 10.7.1985 J. Hloušek

R. Müller /host/

Amistas con diablo VI+ 11.7.1985 J. Hloušek

S. Lukavský, R. Myska /hosté/

Montserat

St. Jeroni Parete - Easy rider V- 28.6. J. Hloušek R. Müller

/host/

Ordessa

Tozal del Mullo - - Via Franco Espagnola VII- 1.7. 1985 J. Hlou-

šek, R. Müller /host/

Via Brujas VI 2 3.7. 1985 J. Hloušek,

R. Müller /host/

Rakousko

Wilder Kaiser

Predigtstuhl - Nordkante IV 15.9. 85 J. Hloušek a hosté

USA

Devils Tower - Durrance route 5.7 J. Doubrava, J. Novotný
Petit Grepon /Rockies/

Vysoké Tatry

Ošarpance - Plšek, Horníček VI
Puškášovy plotny V A2
Puškášova c. VI
Velická stěna - Weinzilerova cesta V
Východní štít n. žel. bránou - V. hřeben VI A2
Korosadowitzova c. V vše M. Pokorný, V. Křemen
Baraní rohy - Puškášovy plotny V
Malý Kežmarský štít-Levý"Y" V
Černý štít - Puškášův pilíř V vše M. Pokorný a hosté
Rysy - žlab z České dol. V V. Sojka a host
Slavkovský štít- Veverkův ledopád V V. Sojka a host
Lomnický štít - Stanislavského cesta V V. Sojka a host
J. Šubrt a host
Orlovského cesta V J. Šubrt a host
Batizovský štít - Kuffa, Staš V
Kuffovy plotny VI
JZ Gerlach - Levým pilířem stěny V
Savického komín V vše J. Hloušek a J. Hons /host/
Stredohrot - Cagašikova c. VI M. Šindelář, J. Janoušek /host/

Pískovcové oblasti a cvičné skály

Sasko

Muschelkopf - Talwand VIIIb V. Sojka, J. Bukvic
Dreifingerturm - Ostvisse VIIIb V. Sojka, P. Slanina /host/
Schwager - Talweg /o.u./ IX a V. Sojka, P. Slanina /host/
Winkelerturm - NO kante VIIIa M. Staněk, J. Hloušek, M. Wallor /host/
Vorderer Schroffer Stein -Urlaubsweg VIIIa M. Staněk, J. Hloušek,
J. Folprecht

Žleb

President - Big wall VIIIc V. Sojka, P. Slanina /host/
Pražská stěna - Bílý teror VIII J. Bukvic, V. Sojka, M. Homolka /host/
Karlova stěna - Divoký Romsdal VIIc
Východní roh - Corrida VII J. Bukvic. M. Homolka /host/

Teplické stěny

Hláška - Údolní spára VIIb RP V. Sojka, M. Kuřda /host
Horní stěny - Turecká spára VII RP V. Sojka, Duda /host/

Adršpašské skály

Skříň - Stará cesta VII b RP V. Sojka, Eöhmová /host/
Sojčí kámen - Hadí spára VII 1. /V. Sojka, Hajduková /host/

ODDÍLOVÝ ŽEBŘÍČEK LEZCŮ 1985

Jméno	Výstupy		Body
	velehory	cvičné	
1. Sojka	7	336	2926
2. Bukvic	-	359	2788
3. Hloušek	15	151	2401
4. Pokorný	28	128	1730
5. Štastný	-	315	1401
6. Křemen	11	131	1286
7. Folprecht	2	152	1068
8. Hybner	3	170	958
9. Tomek	5	76	735
10. Doubrava	3	112	733
11. Staněk	-	92	702
12. Kindl Z.	6	51	671
13. Novotný	2	47	612
14. Konrád	-	151	611
15. Zvířecí	-	87	566
16. Vojtěch	5	73	526
17. Machan	-	99	467
18. Šubrt	4	56	453
19. Kordík	1	82	371
20. Šindelář	2	34	292
21. Manych	2	49	288
22. Sajdl	-	56	273
Celkem výstupů	96	2807	

PODRUHÉ V AMERICĚ

Po loňské úspěšné výpravě se i letos lezci HO TJ Tesla Žižkov vydali za oceán. Jirka Novotný, Fepek Doubrava a jako hosté Harry Hes a Jirka Vodrážka /Jeťák/ strávili na novém kontinentu tři měsíce. Podnikli výstupy v Shawyngugs u New Yorku, v Black Hills Neadles, zdolali Grang Teton, Dewils Tower a v Rockies Petit Grepon. Vylezli několik cest ve známém Eldorado Canyonu, pak se vydali do Yosemiteů. Počasí, které jim během celého pobytu příliš nepřálo, je zaskočilo i zde. Cestu Salathe na El Capitana pro bouři nedokončili.

Kluci viděli veliký kus světa, krásná pohoří, vylezli hodně kopců a stěn, ale hlavně dobře reprezentovali celý náš oddíl i československé horolezectví.

P R Í Š T Ě E L C A P E

Jirka Vodrážka - Jeták

Pomalou stoupáme lesem. Nad hlavami se do nepřírozensa vyklání stěna. A já vím, že je to slavnější El Cap. Vzrušení z pohledu vzhůru však tlumí známější kámoš bágl. Tahací vak, kterej mám přehozenej jen přes rameno, už snad váží víc než já. Konečně místo nástupu. Hary doráží za chvíli a shazuje lana vedle mne. Za ním přichází Pepek a přidává na hromadu další věci. Tak to chci vidět, jak to všechno potáhnem, říkám si v duchu a pouštím se do materiálu. Stopery, hexiky, frendy, karabiny, prostě normální věci na zabití, vše v hojném zastoupení si cvakám na sedák. "Svině", jak říkáme báglu, musí vážit co nejmn. Stále ještě nevěřím, že se uskutečňuje jeden z mých největších snů, že se v příštích jednoduše pustím do "Saláta" na El Cap. Nevím proč, ale od prvních dnů rýsování cesty do Států a Yosemiteů, jsem jím byl přímo posedlej. Asi že je nejdelší /tak aby to stálo zato/, nebo že je v něm hodně volného lezení / to těžký nějak "vynecháme" a budeme "slavný"/, a tak si s Harym naposled vyměňujeme pohledy. Cítím že mi stoprocentně věří a já zase jemu. Pepek s Jirkou nám přejou hodně štěstí a odcházejí. Asi za holkama.

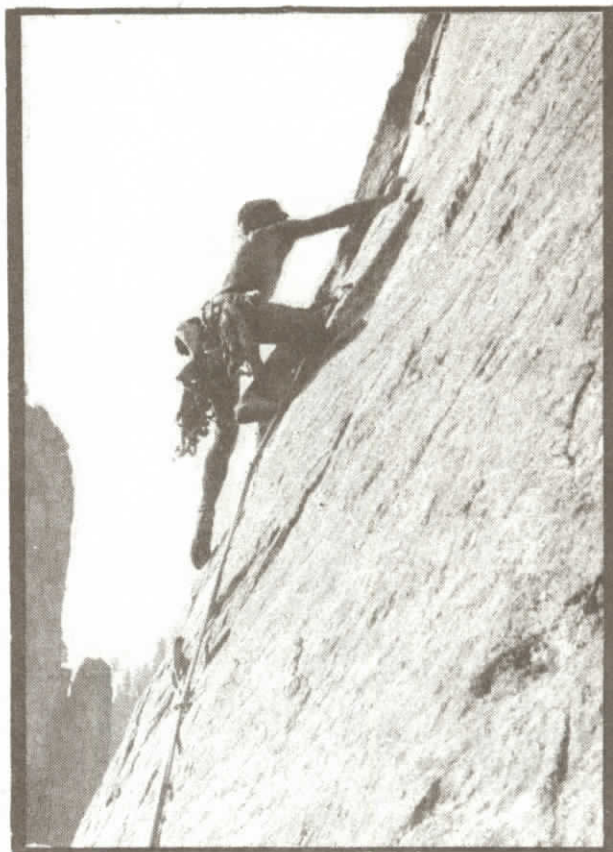
Tak do toho a začínám se rvát se spárou a gravitací. Je už skoro poledne, ale my jsme ještě ve stínu a to je dobrý. První dýlka, trhlina na zahřátí se vzdává pomocí desíti stoperů a dvou frendů. Kolem mezitím prosvíští několik kamenů, pozdravů z neznáma. Ztuhnu a okamžitě mi hlavou bleskne myšlenka na zážitek z lonska, kdy jsem se podruhé narodil. Asi mě bude pronásledovat všude i tady v El Capovi. Takže se opět koncentruji a rychle dolézám na štand. Dávám fix Harymu a hned se věnuji problému co se "svině". A ta samo sebou dělá problémy. Tak ji musím parkrát nakopnout a zas to chvíli jde. Potíž je v tom, že se tahle čest zdí skládá z položených ploten a tak se bágl toulá od překážky k překážce a nic s ním nenaděláš. Hary rychle Jumaruje a čistí dýlku. Teď mě čeká asi patnáct metrů pěstní spéry /5.8/ a nad ní traverz převísem doprava. Do spéry montuju dva větší frendy a současně je s sebou posouvám. Jinak žádný jistiění nedávám a tak padat nepřichází v úvahu. Bylo to ale "slušný", do převisu dolézám živ a na jeho konci dělám další štand. Znovu fix, Hary začíná makat a "svině" taky. Pomalu se dostáváme do rytmu lezby ve velké zdi, nad námi je vyvalenej pupek Shieldu, před námi nekonečný plotny a my máme perfektní pocit sounáležitosti k tomu všemu. Další dýlka je senzační kombinace koutů a spar. Člověk přemýšlí, jak získat těch pár metrů, zbytečně neriskovat a přitom to všechno vnímat, zapisovat do paměti. Zmocnuje se mě pravě vzrušení z volnosti a čistoty jednání ve skále, napadá mě, seš v Yosemitech tech blbče, tak makej, není to už jen sen z fotek a knih, je to skutečnost. Myslím, že to takhle vnímá i Hary.

Před námi se objevují pověstné dýlky v nýtech. Senza, říkám si, to se vyblbnu, určitě tam něco bude chybět. A taky že jo. Po dvaceti metrech, různým způsobem získaných, jich skutečně pár chybí. Zkousím to volně, kyvadlema, zkrátka pokaždý trochu jinak a těší mě, že tojde. Asi deset metrů nad sebou už vidím štand se smyčkama, ale zatím sedím bezmocně u posledního šroubu a kde nic tu nic. Kudy dál? Vpravo nesmysl. Vlevo strmá plotna, tedy přímo. A hele, půl centimetru široká polička na pravačku, zved, levá šátrá o metr výš a zas římsička na bříska prstů, ze spodu neviditelná. Teď nohy a zes zved a opět cítím výstupek pro pár prstů. Tak takhle to tady tenkrát přelezli. Těch deset metrů prožívám v extázi. Vůbec nemyslím na to, kolik mám už vymáteno. jenom žula a prsty,

Štand mě však uvádí opět do reálu. A zas do práce, bágl, Hary jsou za chvíli u mě. Pomalu mi to tehání přetává vadit, harymu se náš postup taky zamlouvá a tak si ob lebedíme. Další dýlka je opět plotna, částečně přes nýty, částečně volně nebo s háčkama v jednom místě, když

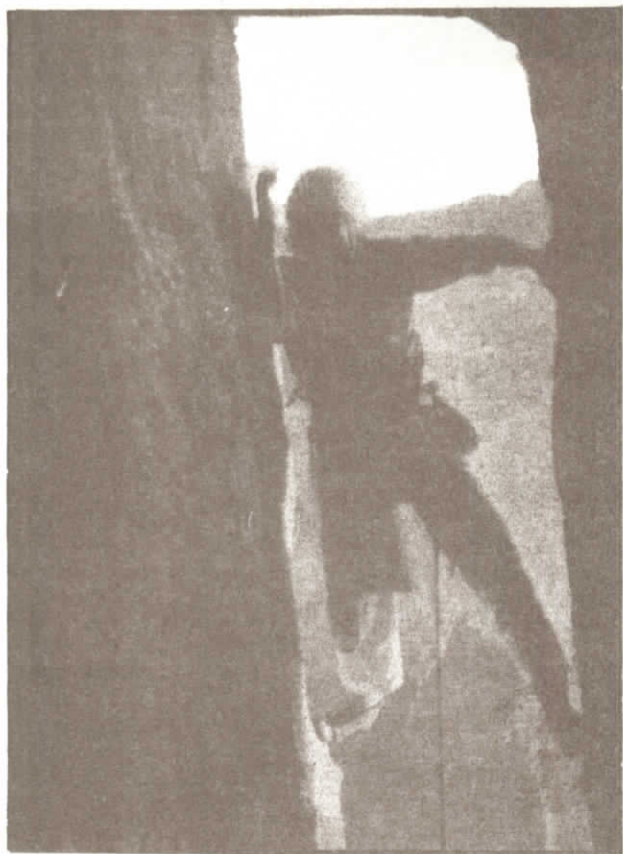
Věže Cathedral Spires

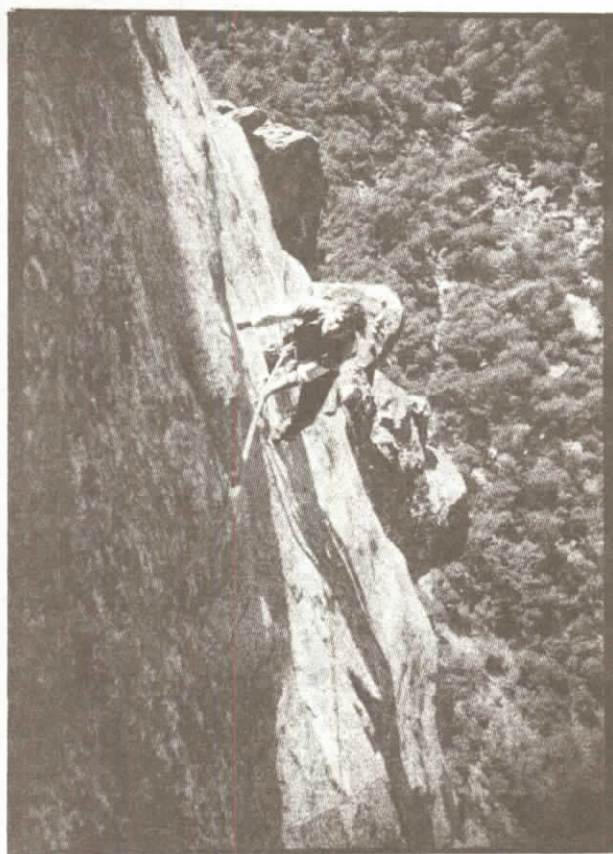
Ve stěně Middle Cathedral Rock

Věž Totem Pole v Monument Valley

Komíny pod vrcholem Sentinel Rock

Ve stěně Sentinel Rock (cesta Salathe-Steck)

Na vrcholu El Capitana

už to jinak nešlo. Přesto to ale nebylo zadarmo a akrobatické kousky vyvrcholily visem z jeden prst ve smyčce šest metrů nad posledním camlockem. To v čem jsem dosud stoupal prostě svoji vahou odpadlo. Ještě několik kroků, při kterých se ze mě kouřilo a jsem na místě, kde budeme bivakovat. Před setměním nastupuji ještě do kouta nad námi a lezu do tmy. Pak už jenom poslední stoper a dolů. Na spaní máme docela slušnou plošinku. Jsme celí vyschlí a tak se pije. Ve spacákách na teplý žule je senzačně s nastává dlouhá noc a povídání. Je nám dobře v Americe.

Ráno nás budí pár kapek. Nakonec z toho nic není a já se pouštím po laně vzhůru. Asi po půlhodině zajišťuju na dalším stanovišti. Rozcvička se "sviní" zaměstnala chvílemi i Haryho, ale jinak by to ani nešlo. Čeká nás Half dollar a dává zabrat. Teprve nad polovinou se dá při lezení odpočinout. Tady by měly na chvíli skončit problémy, a tak se samotný lezení trochu urychluje. Další tři dýlky nás potrápil pouze bágel. Ale to už jsme na Mammuth terraces a tedy nad třetinou cesty. Je před polednem, máme za sebou deset hodin čistého lezení. Počasí je však horší a nezvykle se stmívá. Po jednom slanění do "srdce" nás čeká nemilá skutečnost. Italská skupina, která bivakovala na EL Cap spire začala sláňovat k nám a tak musíme čekat. To se dot pro táhlo tím, že jich je pět a my nechceme riskovat nějaký ten šutrák do hlavy. Zvedá se vítr, kapky a nastává bouře. Tím asi končíme, ale ještě si to nepřiznáváme. Víme, že dýlku pod námi je spuštěn fix až na zem a tak se domlouváme, že si necháme jedno lano a že se sem vrátíme. Skála už začala solidně klouzat. Jaký bylo překvápko v houstnoucím dešti, že fix už neexistuje /byl asi těch tatošů/, uprostřed strmých ploten i na konci padesátky, to si umí asi každý představit.

Tak to balíme a opatrně slañujeme dýlku po dýlce na zem. To jsme dopadli. Jsme a náladou v čudu a Hary snad ještě víc. Žádná spravedlnost asi už neexistuje. Je to jako hladovět u prostřeného stolu. Tak jsem si řekl - "příště El Cape" a hodil si "sviní" zas přes ramena šel pomalu dolů mokrem do nastávající noci. A na tuhle poslední noc, kdy jsme seděli mlčky u ohně přímo pod hranou všech lezců světa budeme dlouho vzpomínat.

V I C H Ř I C E N A G R A N D T E T O N

Václav Harry Hes

Grand Teton je vysoký 4 592 metrů a je to nejvyšší hora pohoří Teton, které se táhne státem Wyoming na severozápadě USA. Rozhodnutí vylézt na tenhle kopec padlo až v poslední chvíli. Ten nápad dostal Venca a to samozřejmě v hospodě, jak už to u lezců bývá zvykem. Dohodli jsme se, že ráno nakoupíme jídlo na tři dny a odjedeme ze stávajícího působiště ve městě Jackson Hole do blízkého národního parku pojmenovaného podle cíle naší cesty National park Grand Teton.

Ta hospoda nebyla hospodou v našem slove smyslu, ale místním "cowboy barem", neboť stát Wyoming je státem cowboyů, rodea a krav. Protože byla právě sobota, stála na malém podiu country kapela a uvažovala svým perfektním přednesem do varu cowboye a rančery, kteří oblečení do texasek, vysokých bot a se sombréry na hlavách vyváděli na parketu se svými partnerkami. Pohled na bezprostřední chování tanečních párů rozdílného stáří a společenského postavení byl tak suggestivní, že jsme zapomněli na zavírací hodinu a objednali si každý ještě pivo. Když nadešla zavírací hodina jen neradi jsme opouštěli barové stoličky, které tvořila pravé jezdecké sedla s hruškou s těmeny. Personál přitom nechápavě přihlížel, jak si bereme své nedopité piva sebou ven. Před barem jsme si sešli na zábradlí místního parku

a chystali se pivo popít. Jaké však bylo naše překvapení, když před námi zastavilo policejní auto a místní šerif na nás ze svého vozu vybařil: "otočit dno vzhůru a vylít". Nechápatě jsme se podívali na Vencu, který nám to rychle přeložil a s vážnou tváří dodal: "vylejte to pivo, nebo nás zašije. Zalitovali jsme dvou dolarů, které to pivo stálo, každý vylil své pivo do trávy a šerif spokojeně odjel. Že je v celé Americe zákaz pít alkoholu na ulici jsme věděli, ale že to berou takhle vážně, zejména ve státě Wyoming, kde je dokonce prohibice, jsme netušili.

Po přespání u silnice jsme ráno odjeli do National parku Grand Teton, nahlásili správci úmysl vylézt jihovýchodní stěnu Grand Tetonu, obdrželi plány a informace a odjeli do nejvýše položeného kempu /2000m/.

Kemp se rozkládal na sluncem vypálené louce ohraničené krásným cedrovým lesem, za kterým se tyčil výrazný žulový masiv Grand Teton. Po nezbytných přípravách jsme vyrazili do sedla pod stěnu. Cesta vedla nejprve lesem, potom začala stoupat na trevnatém svahu s klečí traverzovala již jen jako úzká stezka. Po dvou hodinách chůze jsme se zastavili a pohlédli do zažloutlé prerie kde se v dále zvedalo předhůří Skalistých hor. Tam jsme ještě před dvěma dny brodili čerstvým sněhem v Yellowstone národním parku při přechodu sedla Skalistých hor západním směrem. Vpravo se obzor otvíral do státu Idaho a vlevo se jako nevelký tyrkysový korálek uprostřed hlubokých cedrových lesů modralo "Jacksonovo jezero".

Vstoupili jsme do doliny, které se na konci ostře zvedala a končila v sedle pod Grand Tetonem. Sledovali jsme potok, který tekł z levoce nad námi a po dalších dvou hodinách chůze zabočili do sutě. Ta nás zavedla do výše 3 500 metrů, kde jsme na plošině postavili stan mezi balvany. O chvíli později jsme byli rádi, že jsme ho vzali s sebou, protože po západu slunce se silně ochladilo a začal vát silný vítr. Po tradičních fazolích s párkem jsme se všichni čtyři nacpali do malého stanu pro dva. Silný vítr nám však mnoho spánku nedopřál.

Ráno jsme vyrazili do stěny, když jsme samozřejmě neopomněli obložit stan kameny. Dlouhý traverz nás zavedl pod stěnu. Tady začínalo sedmset metrů lezení obtížnosti 5.6-5.7 v kvalitní kompaktní žule. Rozdělili jsme se na dvě dvojky Venca s Helenou a já s šetačkem s tím, že půjdeme o jednu délku za nimi. Cesta začala koutovou spárou 5.7, kde se všude dobře používat friend a hexcentr. Venca s Helenou postupuvali rychle abychom na standu příliš nevymrzli, protože vítr, který od minulého večera nepřestal foukat nám znepříjemňoval jinak velice pěkné lezení. S přibývajícím výškou se však stále místy tvořil led a rampouchy. Po hodině lezení byly moje ruce tak promrzlé, že jsem z kletru vytáhl náhradní podkolenky a natáhl je na ruce místo rukavic, které jsem si prozíravě nechal dole v autě.

Koutové spáry vystřídaly dlouhé plotny a po pěti délkách jsme dosáhli ostrého hřebene, který směřoval přímo k vrcholu. Tam na nás však čekalo rozčarování. Venca, který první dosáhl hrany hřebenu byl po vyšvihnutí na hřbet okamžitě sražen zpět porывem větru. Po několika dalších neúspěšných pokusech jsme byli nuceni zdánlivě jednoduchou cestu k vrcholu opustit. Sestoupili jsme asi sto metrů, odkud se šikmým traversem dostali na normální cestu vedoucí na vrchol jednodušším terénem obtížnosti 2. a 3. stupně a hlavně v zívětří.

Po dosažení výšky 4 500 m končila výhoda zívětří a vítr tady měl rychlost tak 150 km za hodinu a znovu vytvořil nepřekonatelnou překážku. Stáli jsme na standu, délku pod vrcholem Grand Teton a nebyli jsme schopni vyšvihnout na větrem bičovaný ostrý hřeben vedoucí na vrchol.

Venca učinil ještě jeden pokus. Částečně kryt hřebenem a dobře zajištěn friendy sesnažil housenkovým pohybem v těsném kontaktu se skálou větru vzdorovat. Byl jím však znovu odzvednut a prudce vržen za hranu hřebene. Měl co dělat, aby se po laně jak po pevném fixu dostal zpět za hranu k nám na závěsnou stanici. Další pokusy by byly ne

na hranici hazardu. Usoudili jsme, že vítr je silnější než my a skutečnost, že jsme zmrzli na kost, ačkoliv jsme byli dobře oblečení, rozhodla o sestupu.

Po dvou hodinách sestupování a několika sláněných jsme dorazili ke stanu, kde jsme dojedli zbytky zásob. Do večera jsme pak došli do kempu a k autu. Tam nás čekali Joska s Jirkou, kteří se právě vrátili z treku po svazích Tetonu.

Naposledy jsme se vyspali pod nedobytým vrcholem Grand Tetonu na horské louce, kde se po ránu nebojácně pásli jeleni Sika. Po snídani se loučíme s Vencou a Helenou, kteří nás lákají k lezení nedaleko odtud na jihu Wyomingu. To nám ale náš časový program už nedovoluje. Odjíždíme směrem na západ přes Nevadu do Kalifornie k cíli naší cesty El Capitánu v Yosemite.

U Š B A

Jiří Tomek Kikán

Konečně v horách. Po vyplnění nezbytného stohu bumáček jsme dostali povolení k výstupu na Ušbu - nejkrásnější horu této části Kavkazu. Stoupáme od silnice údolím Schelda. Předcházíme skupinky ruských turistů a obdivujeme jejich výstroj. Mají dvoumetrové okované hole a obrovské batohy, okamžitě pojmenované na škrtiče. V táboře nafasovanými /a pro nás nejedlými/ konfetami krmíme divoce se pasoucí koně. V meandru ledovcové říčky odpočíváme mezi stádem divokých kavkazských koz. Bludištěm balvanů si klestíme cestu k ledovci Schelda. Slunce ne milosrdně palí a popruhy kletráků se zařezávají do ramen. Asi po dvou kilometrech se ledovec prudce lomí doleva. V závěru doliny je vidět Ušbinský ledopád, Pik Ščurovského a pod ním náš dnešní cíl, Německé bivaky. Opět odpočíváme, svačíme a po povinné rádiové relaci s tábořem znovu vyrážíme. Trochu bloudíme a nakonec se všichni setkáváme na malé moréně pod severní stěnou Ščurovku. Stavíme stany, vaříme večeři a pozorujeme nádherný západ nad kuželem Elbrusu.

V sedm ráno jsme již v ledopádu. Z labirintu ledových kvádrů a trhlin mám trochu obavy, ještě nikdy jsem nic takového neviděl. Celé hodiny se probíjíme tímto bludištěm. S přibývajícím výškou nám ubývá síla a v závěru na mne přichází krize. Hlava bolí a chce se mi strašně spát. Barevné skvrny nestrávené potravy vedle stopy svědčí o tom, že ve svém utrpení nejsem sám.

Konečně plato. Výška asi 4 100 metrů nad mořem. Na dně veliké trhliny stavíme stany. Kluci jdou na průzkum okolí, já však ležím ve spacáku jako mrtvola. Standa mi dává nějaké prášky a tak usínám.

Probouzím se až druhý den ráno. Bolest z hlavy zmizela a dýchá se mi dobře. Po skupinách vyrážíme na nejbližší čtyřtisícové vrcholy. Normálky na Ščurovského, Čatyn Teu a Melou Ušbu zdoláváme v pohodě. Končíme však ale až pozdě večer a tak je celý další den věnován odpočinku a přípravě na Ušbu.

Vstáváme ve čtyři a vyrážíme v pět. Chceme s Petrem vylézt na severní vrchol Ušby a stejnou trasou se do večera vrátit. Cesta vede severovýchodním hřebenem a má klasifikaci 4 A. Ostatní kluci jdou za námi natěžko. Chtějí traverzovat oba vrcholy a další den sestoupit na jih do Svanetie.

Mrazivé ráno a obloha plná hvězd slibují opět krásný den. Za svitu čelovek stoupáme k Podušce. V jednom místě přicházíme obrovskou převějí s dvoumetrovými rampouchy. Připeďeme si jako za mřížemi. První sluneční paprsky nás zastihují na Podušce. Navazujeme se a traverzujeme sněhovou stěnu na severovýchodní hřeben. Dvě délky po rozlámaných skalách a stojíme pod třístametrovým ledovým svahem. Sklon je 45 až

60 stupňů a tak přicházejí ke slovu ostře nabroušené zbraně. V ledu jsme zpočátku nejistí, ale brzy si zvykáme. Vrtám svoji úplně první ledovou frézu a v dalších délkách jich použiji ještě téměř dvacet. Poslední metry na hřeben jsou nejtěžší. Za vodorovným ale jako nůž ostrým hřebínkem končí technické obtíže. Dále postupujeme současně, jistíme jen při překonávání několika výšvihů v hřebení. Potkáváme dvojici sestupujících Maďarů. Jak zjišťujeme později, jeden z nich má místo nohy dřevěnou protézu. Klobouk dolů.

Pomalou nabíráme výšku a všechny okolní kopce jsou už pod námi. Hřeben se zdá být nekonečný ale to už je tu poslední ledová stěnka a vrchol. Stojíme na Severní Ušbě ve výši 4 694 metrů, je nezvykle teplo a vlhko. Na vrcholu se zdržujeme jenom čtvrt hodiny. Pijeme, jíme, fotografujeme a pak se loučíme sklukama, kteří pokračují na jižní vrchol.

Sestup už není tak namáhavý, ale únava se přece jen projevuje. Dolinou se začínají honit mraky. V jedné chvíli na nich vidím svůj obrovský stín. Vidmo. Prý je ho možné vidět jen třikrát za život, potřetí je to krátce před koncem.

Ledový svah slanujeme od starých hodin vrtaných do ledu. Jsou popraskané, vytáté, provázané zpuchřelými smyčkami. Brr. Před několika dny při slanování s Ušby spadl kluk z krkonošské výpravy. Čas však letí a tak nemáme na vybranou. Poslední slanění je už do tmy. Na Po-dušce motáme lana a nasazujeme čelovky. Konečně stan. Podáváme si ruce.

V Z H U R U N A B Ž E D U C H

Vladimír Sojka

Kluci vstávejte, bufet v Ádru je už otevřený. Třímto lákadly se snažím přimět k životu své kamarády. Je už po sedmé ráno a je nám jasné, že jsme zaspali. Ne ovšem do bufetu /to je trochu z ruky/, ale do kavkazské stěny. Jsme tři, já a moji kamarádi inspektor Kojak a Běda Pařík oba z Turnova. Máme za sebou včerejší jedenáctihodinový nástup a tak není divu, že jsme ospalí jak dřeva.

Počasi je nádherné a z našeho bivaku na exponovaném hřebínku máme nádherný výhled na vrcholky hor, které vyčuhují z mlžného oparu a ozářeny ranním sluncem vypadají fantasticky. Jenže my nemáme čas se moc rozhlížet, nutíme se do spěchu, ale přesto stojíme pod stěnou až kolem půl deváté.

Začínáme hned lézt, nevypadá to zle a tak si říkám, že nejděl ve dvě jsme na vrcholu. Lezení se mi líbí, ledová stěna je rozumného sklonu, tak akorát aby to šlo, ale přitom to bylo lezení a ne nějaký pochod. Po druhé dylce tu méně příjemnou stránku věci. Když se snažím zaseknout pikl hlouběji do ledu, abych zaštanďoval, ozve se zlověstný praskot, který mi projede celým tělem, okamžitě vystřelují z odfouklé holeďového pláště asi o pět metrů výš a opatrně štanďuju. Stejně ale se už nezbavím nepříjemného pocitu, zvláště když se v horních partiích situace ještě dvakrát opakuje. Snažíme se lézt rychle, ale ve třech se nám to moc nedaří. Původně jsme měli naplánováno jít ve dvou dvojkách, ale Běda se nemohl dohodnout se svým spolulezcem a tak se přidal k nám.

Asi po osmý dylce mi už začíná jít tenhle způsob lezení krkem a vděčně vzpomínám na o mnoho strmější zato o mnoho kratší jizerské ledy. Nadávat ale nemám na koho, ostatně byl to všechno můj nápad a tak držím zobák a šlapu dál.

V horní třetině stěny nás čeká další nemilé překvapení. Zdola se nám tento úsek jevil jako ubíhající a už jsme se všichni těšili, že

to tam pomasírujeme současně, ale při pohledu zblízka je jasné, že na sklonu nebylo, ale zato dosavadní tvrdý firn, na kterém držely perfektně mačky i zbraně, vystřídala glazura čistého vodního ledu. Ten se tu utvořil v důsledku velmi teplého léta a my z něho pochopitelně příliš velkou radost nemáme. Všechno v něm drží hůř a navíc nás tlačí čas, takže spěcháme a není ani kdy pořádně zajít.

Z původních "ještě tři, čtyř dýlek" se vyklubalo dýlek devět, než jsme konečně v půl sedmé večer dorazili na vrcholový hřeben. To už nám začíná být jasné, že za světla se dolů nedostaneme a že sestup hřebene klasifikace 3B, který jsme si prohlédli pouze z dálky, nebude žádná legrace. Vyrazili jsme okamžitě a naštěstí se nám podařilo překonat nejstrmější místa ještě za světla. Pak přišla noc a my jsme za chabého svitu moji čelovky pokračovali v sestupu. Bylo to nekonečný a strašně pomalý, takže jsme si pořádně oddýchli, když jsme překonali poslední trhlínu a stáli zase na ledu, který byl jakž takž rovný.

Za půl hodiny přicházíme na ledovec a za další půl hodinu nacházíme bivač. Lezeme do spacáků a vaříme. Usínáme vpůl šesté ráno, právě když začíná svítat. Druhý den si přispíme do oběda a odpoledne směle vyrážíme přes ledovec Ežeduch do tábora. Zase jsme to jednou přežili.

Nakonec pár rad pro začátečníky do vysokých hor: Vybrat si túru, která se moc neleze a není moc rozumná. Pozdě nastoupit. Jít ve třech. Nebrat s sebou náhradní prádlo ani bivačovací potřeby. Stačí jedna čelovka. Budete-li tyto zásady dodržovat, stačí vám to, abyste v horách zažili nezapomenutelné chvíle.

P R E V I S L É Š T Ě R K Y

Josef Hloušek

Montserrat je pravděpodobně nejznámější lezeckou oblastí ve Španělsku. Skutečnost, že litr vína zde stojí stejně tolik jako poštovní známka, však způsobuje, že k nám přichází z této oblasti málo zpráv. Fár fotografií v zahraničních časopisech, kamarádův nástěnný kalendář a spousta dohadů. Nemůžeme se dočkat okamžiku, kdy se poprvé dotkneme skály. Někteří též proto, že se po včerejší vysilující recepci na radnici v Manresse potřebují už nutně o něco opřít. Leoš Chládek má v ruce ranní vydání místních novin, ve kterých se zatím pochvalně zmiňují o naší učenlivosti při pití vína. Teď budeme muset předvést své umění na skalách.

Z dálky připomíná Montserrat trochu hřeben Sušek, ale stěny zde dosahují výšky 350 metrů a také charakteristika skály je dost odlišná. Pohled zblízka trochu nahlodává naši sebejistotu. Skálu tvoří hromada říčních oblázků většinou velikosti pěsti, pospojovaných tmelem neznámé kvality. Následkem horotvorných pohybů jsou oblázky místy navrženy do velké výše a někde se dokonce zaklánějí do závratných převisů. Ale první pokusy nedočkavců naznačují, že se přece jen nebude jednat o lezení v hromadě uhlí. Oblázky kupodivu drží a lezení vyžaduje pouze zvláštní techniku vyklánění ze oblínky s důrazem na postup nohou. Trochu problémy dělá zprvu orientace ve stěně. Na pohled jsou oblázky všude stejné, ale lezení o metr vpravo nebo vlevo je výrazně odlišné.

Je to tedy O.K. Poslední dotaz, kterým zatěžujeme naše průvodce, se týká jištění. Tušíme, že všechno, co máme s sebou včetně vševěšících friendů, nám bude nanic. Pedro se potutelně usmívá a naznačuje, že ve stěnách jsou zabudovány nýty. Je však dobré mít s sebou zvláštní plašety, které se na hlavičky hřebů nasadí a umožní procvaknutí karabiny. Nic takového samozřejmě nemáme, ale utěšuje nás domněnka, že na většině frekventovaných cest jsou nýty i s plechovým očkem.

Při postupu v nás nýty nebudí velkou důvěru. Podle Pedra jsou

"normálně" dlouhé. Jsou zabudovány vždy do některého oblázku, přičemž není zřejmé, jak velkou částí jsou oblázky zarostlé do skály. Vzdálenosti mezi nýty jsou průměrně deset metrů a na standu bývá čtyři až pět oblázkových nýtů najednou. Ale to nás příliš nehřeje. Teprve Ríša Müller prakticky ověřuje, že jeden nýt vydrží i osmimetrový pád a to dokonce dvakrát za sebou.

Povzbuzení těmito informacemi se vydáváme do vyšších stěn. Pozornost větší části výpravy se brzy soustřeďuje na cestu s dlouhým španělským jménem, které dáváme pracovní název "Via magazin pornografico". U jednoho z posledních standů je připevněn velký barevný časopis, který uspokojuje i nejnáročnější odborníky. Pouze prvolezci narušují idylu svými kletbami a nevhodnými poznámkami, že jim nikdo nepovoluje lano.

Se smíšenými pocity se za soumraku trousí skupinky ke světoznámému klášteru, který proslovil Montserrat mnohem dříve než snažení horolezců. Čeká nás tu autobus, aby nás včas dopravil na recepci. Tentokrát ji pro nás uspořádal místní horolezecký klub.

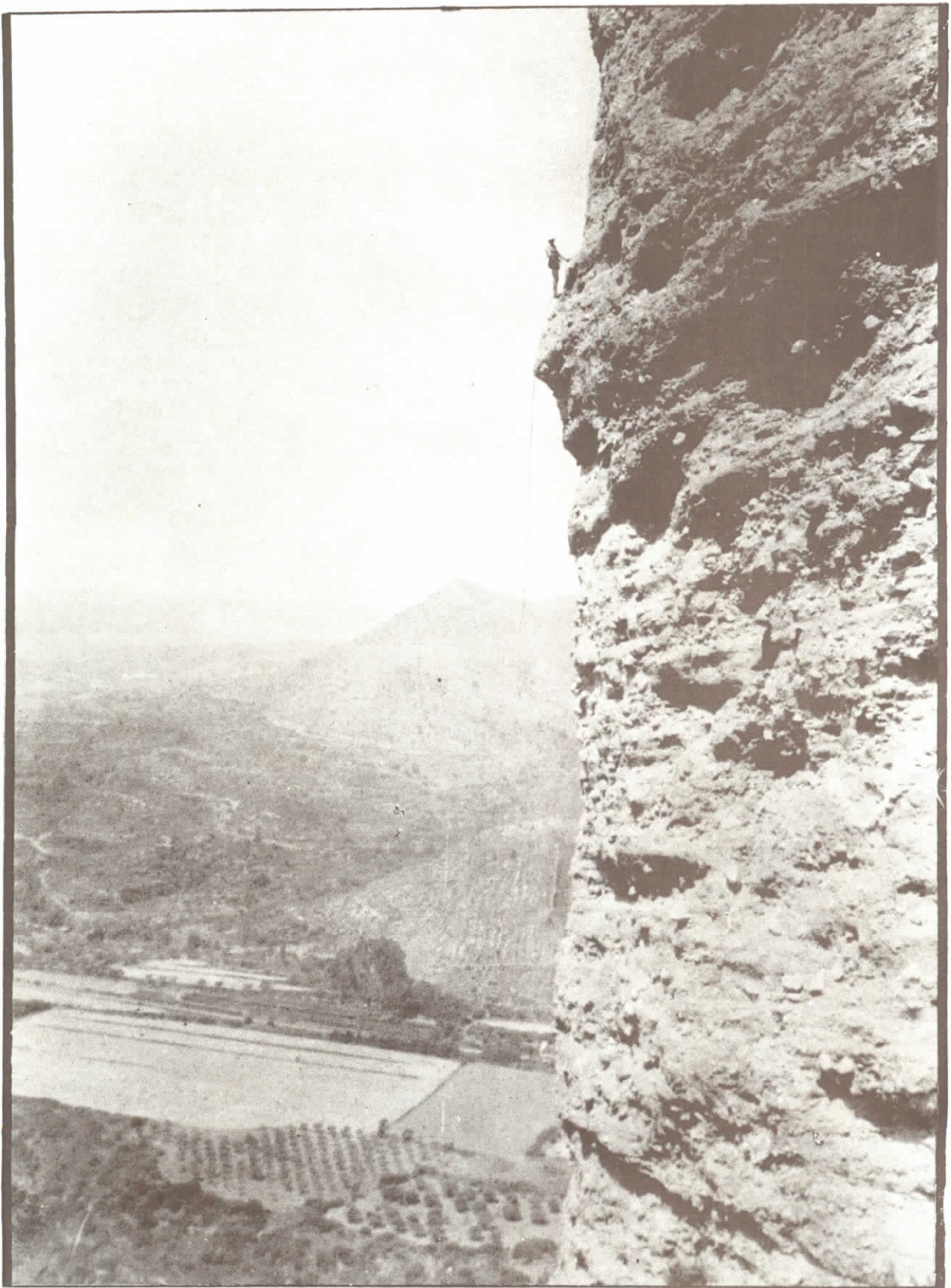
Zdá se, že jsme místním šterkům přišli na chuť. Druhý den jde řada z nás do nejvyšší stěny Sant Parete. Přibližně desetidélkové cesty obtížnosti pět nebo šest by pro nás neměly být problémem. Každá dvojka si dnes naplánovala alespoň dvě. Španělské stupnice je o něco tvrdší než stupnice UIAA. Naši přátelé nám ukazují cesty, které jsou ohodnoceny i devátým stupněm. Místní lezci zřejmě umí a obtížnost výstupů sem v posledních letech láká špičkové lezce z celého světa.

Lezeme cestu "Easy rider". Obtížností je pro nás tak akorát a tři -čtyři nýty na délku nám připadají prokletě málo. Také časový odhad byl dost optimistický. Stěží stihneme odjezd autobusu. Zato někteří kamarádi závodí s blížící se tmou a dvacetikilometrovou vzdáleností do Manresse překonávají autostopem.

Mladší a vytrvalejší z nás odcházejí i poslední den do kratších stěn zápolit se sedmým a osmým stupněm obtížnosti. Ostatní vyrážejí na prohlídku Barcelony. Naši hostitelé nám i tady připravili překvapení. Ve snaze ušetřit nás pěší pochůzky, zavedli náš autobus až do kri- volakých úzkých uliček v historickém centru. Řidiči Mirovi se začíná rosit čelo. Bojuje s centimetry a obratnými manévry se posouvá kapřeu. V jednom místě se za námi tvoří kolona aut. Dál už to opravdu nejde. Objevují se názory, že budeme muset autobus rozebrat a vynést někam na volné prostranství. Zbývá ještě poslední řešení. Šéf zájezdu Buda dává pokyn k vyklízení cesty. Odnásíme osobní automobily na chodníky a pozvolna popojíždíme vpřed. Z boční uličky se s houkáním vyřítí policejní vůz. Vyskakuje policajt, vbíhá před autobus s rozpaženýma rukama. "Dál jen přes moji mrtvolu!" volá neznámým jazykem. Míra jede dál. Policajt to vzdává a několik aut námi odstavených na chodník dostává pokutu.

Konečně jsme se ocitli v širší ulici. S povděkem to kvitují i naši průvodci a říkají, že se musíme trochu vrátit a zkusit to ještě jednou, protože jsme se nedostali tam, kam zamýšleli. Četa odklizovačů automobilů se však bouří. Nakonec se nám daří Španěle přesvědčit, že milujeme pěší turistiku.

Odpoledne opouštíme Kolumbovo město a míříme znovu k oblázkovému ráji, kde nás čekají ostatní. Loučíme se s hostiteli i s úchvatným bludištěm skal. Montserrat nás nadchnul svojí krásou i hezkým lezením. Trochu rozpaků v nás zanechalo místní jistění. Co se týče výkonů, ani naši nejlepší se nedostali daleko za montserratský průměr. Charakter lezení je tak odlišný od všeho jiného, že si vyžaduje delší čas na přispůsobení. Ten jsme však neměli, naše výprava byla spíše objevitelského charakteru. Čekaly na nás další oblasti. V Teradets, V Riglos, v pyrenejském údolí Ordessa a hlavně v Picos de Europa jsme dokázali určitě více.

Lezení v Riglos (Španělsko)

Madona na vrcholku Naranjo de Bulnes

Via Morciana (Naranjo de Bulnes)

POHYBLIVÝ SVÁTEK

Josef Hloušek

Motto: "Byl jsem už ledaskde, ale nikde to nebylo lepší."

Olda Kopaň

Náš autobus, připomínající pořízdnou restauraci čtvrté cenové skupiny po půlnoci, vyrazil z Pamplony. Jsme z toho ještě úplně vedle: Dvacetčtyři hodin fiesty! Co může být víc? Snad jen karneval v Riu...? Den protažený v ulicích, jásot a zpěv, sladké víno, sbratření všech a pak zběsilá atmosféra býčích zápasů, volání: toro! toro! toro!, totální vzplanutí vášní tisícových davů. Všechno je tu možné.... A ne jen dnes, tenhle pocit a všeobecné nadšení nás provází celým Španělskem. —

Jedeme teď do Picos de Europa /k Evropským vrcholům/. Ti domýšlíví Španělé! Nikdy jsme o těchto kopcích neslyšeli.

Stavíme u Atlantiku. V tak velkém rybníku jsme se ještě nekoupali. Vyrážím s Ero Veličem ke skaliskům na lov ustric a pak svádíme kamarády ke gastronomickým orgiím. Všichni předstíráme, jak nám to chutná.

Vytrvalým deštěm pak stoupáme pomalu do hór. Telefonujeme ještě přátelům do Ovieda, ano přijedou za námi. "Autobus bude stát v Bulnes", tvrdíme a přes zřetelné rozpaky na druhém konci drátu si tam dáváme schůzku.

Večer nocujeme v pronajatém domku. Schyluje se k dalšímu "požívání", ale... kde je Josk Kývala? Za chvíli ho přinesíme. Není to první horolezec, který doplatil na chorobnou čistotnost. Se špinavým ešusem spadl ze čtyřmetrové terasy k řece. Noha je bezvládná, vypadá to vážně.

Ráno s ním odjíždějí Bůda a Leoš hledat nemocnici. Zůstáváme bez vedení, navíc bez mapy a informací. Přebíháme matroš a skupinky tří i více lidí s velkými bégly postupně vyrážejí. Před námi je rozlehlé pohoří. Kam jdeme? Tam někde je Naranjo de Bulnes, vysněná hora z fotografií!

Kolem polehne nás několik přichází do Bulnes. Je tu pár chatrčí, ke kterým vede kamenitá stezka. Lyní chápeme nedůvěru našich přátel. Dostat sem autobus by bylo opravdu náročné. Přicházejí ještě tři lidi, vani teď Nevíme. Tohle nikdo nečáhl dohromady, tvrdí skeptici, vždyť jsme roztroušeni po celých Picos.

Další čtyři hodiny se plahočíme do kopců, každý jinam. Nástup k Naranju je trochu delší, asi tak šest až deset hodin. I nejlepší orientační běžci však začínají mít pochybnosti osprávném směru. "Brzy už budeme v Madridu!" "Přes Gíblartar jsme ještě nešli?"

V pět odpoledne klesáme u osamělé salaše. "Co to? Kde se tu berou tihle? A támhle jdou další!" Nechce se tomu věřit, ale jakýmsi zázrakem se skupinky bloudící celý den po horách scházejí v rozmezí necelé půlhodiny u salaše. Přichází i Olda Kopaň, který si stihl dole uvařit oběd a vyrazil až po dvanácté. Zmocňuje se nás nový elán. Vzhůru na Naranjo!

Krajinu zahaluje mlha, přelézáme ještě tři boční hřebeny, je pozdě, jsme utahaný a nabývá dojem, že člověk, který značkoval cestu červenými puntíky, se tu pohyboval pod vlivem alkoholu. Někteří už začínají vytahovat bivačovací výstroj. Najednou foukne vítr a před námi je sluncem ozářená nádherná stěna Naranja. Radujeme se jako děti.

Nedaleko je malá kamenná chatka. Chatař Tito nás vítá jako staré známé kamarády, zásobuje nás schématy cest i dalšími informacemi.

Ráno vylézáme z bivačů, svítí slunce. Dvojice lezců se postupně vydávají do velké stěny. Připomíná mi to Yosemite. Šest set metrů kolmém zdi uprostřed přerušené třicetimetrovým převisem, to je ono. Na ostrém a drsném vápenci perfektně drží boty: Drobné dírky a hranky umožňují vytýčení smělných stěnových výstupů. Stoupáme cestou "Via Murciana". Je to dlouhá a krásná. Vlevo i vpravo od nás v cestách nej-

různějších obtížností bojují ostatní.

Sopou s tmou sestupujeme do údolí. Ve stěně blikají čelovky některých kamarádů. Cstře se leze i druhý den. Místní lezci ocenují naše snižení. Zejména s obdivem diskutují o několika volných průstupech cestami lezenými dosud technicky. Také dos hované časy vzbuzují uznání.

Lezení na tenhle kopec neomrzí. Hodnotné výstupy vedou ze všech stran. Nejkratší stěna má asi tři sta metrů a je osazena slanovacími kruhy.

K večeru přichází Robin z Oviéda s přáteli Stevem a Edvardem. Na zítřek se domlouváme na společný výstup cestou Via de los Celtas na vedlejší kopec Neveron de Uriello.

Lehčí je jenom začátek. Většina výstupu hodnotí Věča saským VIII b-VIIIc. Radujete se z desátého přeletu a z krásných hor. Robin nám ukazuje jednotlivé vrcholky a popisuje vyhlášené cesty. Naranjo není jediný kopec, který tu stojí zato. Teď v zapadajícím slunci dělá čekat svému jménu - září jako opravdový "Pomeranč". V duších se nám mísí nadšení a smutek. Zítra odjíždíme.

Ráno fičí ostrý vítr a kazí se počasí. To nám trochu zlepšuje náladu. Sestupujeme dolů. Část výpravy se "zapomněla" v první restauraci u vína, ale odpoledne odjíždíme.

Zastavujeme v Tore la Vega. Jdeme navštívit místní nemocnici, kde leží smolař Kývala. Místo zlomeného člověka nalézáme toho nejspokojenějšího pacienta. Začíná už mluvit španělsky a rozhodně není v rozporu s léčebným režimem, když odskáče o berlích k automobilu a vyrazí se svými spolupacienty strávit odpoledne nebo víkend do jejich domácností dobře zásobených vínem. Měsíční pobyt, který ho tu čeká, nebere nijak tragicky. Dostáváme na cestu velký demižon a jedeme dál.

Naši poslední zastávkou ve Španělsku je St. Vicente. Stylová rybářská hospůdka a pak karneval v přístavu zuřící celou noc, to jsou místa, kde končí náš velký flám.

J E D E N D E N V K A I S E R U

Josef Kloušek

Pamětníci čistého ovzduší tvrdí, že vrcholky Alp vidávali z různých kopečků naší vlasti. Jiní vzpomínají, že na ně dokonce lezli. Alpy skutečně nejsou tak daleko, jak se nám dnes zdá. Stačí pohled na mapu, abychom si uvědomili, že nejbližší hory, kde mohou rrašáci lézt nejsou Tatry.

Dnes ráno jsme překonali barieru mezi dvěma světy a teď za soumraku se procházíme uličkami Kitzbühlu. Jízda Tyrolskem mě nečekaně nadchla mnohem víc, než řada jiných přírodních krás, které jsem dosud zhlédl. Z malého papíru luštím údaje, které jsem si před týdnem poznamenal v bytě kamaráda Petra: Ze St. Johan in Tirol odbočit na Grisenau a tam po nenápadné cestě vlevo do hor. Motáme se serpentinami vzhůru a dosud málo prověřené jezdecké umění mé přítelkyně je vystavováno těžším zkouškám, než na jaké je připravila autoškola. Cesta končí na velkém parkovišti. Nebe je zatažené, bez hvězd, ale cítíme, že kolem jsou hory. Len a vaří večeri a já se jdu porozhlédnout kolem. Strávíme tu jenom jeden den a tak potřebuju sehnat na zítřek spolulezce. Je dost pozdě a většina lezců už spí ve svých wohnwagenech a automobilech. Dostávám radu, sbych zašel na chatu Iriener Alm, tam ještě určitě někoho zastihnu.

Jdeme tam oba, už z dálky se ozývá hlahol tyroláckých jódlovaček. Před vchodem je cedule, která oznamuje, že dnes je sobota a tedy vstup zdarma. Kamáme nic proti tomu. Nacházíme volný stolec. Se skle-

nicí silného piva v ruce si prohlížím nástěnné fotografie okolních hor. Predigtstuhl, Fleischbank, Totenkirchl - zítra je uvidím v reálu. Celá hospoda tančí, haleká a raduje se. Brzo propadáme všeobecnému veselí a věnujeme se nácvičku tyrolských tanců.

Na téhle židličce možná sedával Hermann Buhl, ale poznat kdo z přítomných patří k jeho nástupcům a dohodnout se s ním v téhle vřavě je nad mé síly.

Ráno vstávám ještě za šera a u hořícího bluetu objevuju dva lezce z Ausburgu. Domlouváme se na společné túře. Nordkante na Predigtstuhl, na který se chystají je sice jenom za čtyři, ale patří v Kaiseru k módním túrám. Včerejší oblačnost se rozpadla a vypadá to na krásný den. Asi za hodinu jsme pod stěnou. Navlhly vápenec se nepříjemně smeká. Manfred a Dipter se střídají a já chodím s pověšeným krátkým lanem hned za tím druhým. Není to těžké a je to krásné. Kluci mají místy potíže a tak nás dvě dvojky předlázají. Je to den, kdy člověk zapomene na všechny strasti prožité v horách a raduje se, že si vybral zrovna tohle bláznovství. Stoupáme bílými zdmi prohřátými sluncem. Dívám se do kolmých spár Fleischbanku a na chvíli zalituju, že nelezeme něco těžšího. Ve stěnách visí hodně postaviček a není se co divit. Z Mnichova, Innsbrucku, Salzburgu i dalších měst to není o mnoho dál než z Prahy do Skaláku.

Nordkante je dost dlouhá cesta a několik míst je opravdu efektních. Chvilí posedíme na vrcholu. Pohled na okolní kopce stojí zato. Prohlížíme vrcholovku a ani nepozorujeme, že se obloha zatáhla. Rychle balíme a spolu s ostatními lezci absolvujeme devět dýlek slanění. Pak kousek po sutě a jsme na turistické stezce. Začíná pršet a potom lejt. Sestup ještě nekončí, ale je už jistěn ocelovými lany.

Odpoledne jsme zpátky na chatě Griesner Alm. Lenka se taky vrátila z výletu do sedla Stripsenjoch. Ještě pár pohlednic kamarádům. Startujeme vypůjčenou škodovku a vytrvalým deštěm míříme k Innsbrucku.

HORKÁ ZIMA V TATRÁCH

Vladimír Křemen

Na nádraží se nás sešlo šest - Víta, Šaman, Jirka, Ligeros, Zdeněk a já. V této sestavě jsme jeli poprvé a hned se ukázalo, že v zásobách do viaču jsou značné disproporce. Bylo nutno ještě některé položky doplnit, abychom mezi pravidelně cestujícími "šerpy" nepůsobili exotickým dojmem.

Cesta do "Kathmandu" probíhala vlivem kvalitního přežásobení ve sele a čínorodě, takže některé lezecké problémy let minulých ale i budoucích generací jsme stihli vylézt ještě ve vlaku. Přes to jsme usnuli už v Liptovském Mikuláši. Tímto děkujeme neznámému vojínu ČSLA, který nás včasným budičkem zachránil před působením v některých méně významných lezeckých oblastech východního Slovenska.

Nejhorší nás však čekalo při cestě na Slezan. Vlivem aklimatizačních problémů jsme se rozdělili na několik skupinek, které přišly do vytouženého basse campu v rozpětí pouhých několika hodin. Zde jsme se setkali s Radiovkou, který nám vyběhl naproti a zvěstoval, co všechno za minulý týden špatného počasí stačil vylézt. Při vyřizování ubytování již sportovní ambice některých lezců klesly k bodu mrazu.

Počasí přálo, proto všichni vyrazili na túru. Většina před hotel. My s Radiovkou jsme si vybrali krátkou pětku na dvě hodiny ve Velické stěně. První problémy nastali už při nástupu, kde jsme se vytrvale bořili až po pás do sněhu, přičemž se samozřejmě nikomu nechtělo prošlapávat stopu. Samotné lezení probíhalo celkem v pohodě až do okamžiku, kdy jsme dolezli ke klíčovému travarzu. Zde jsme dolezli dva

písaře z Ádru, kteří spodní ušek obcházel žlebem. Hned na první pohled bylo jasné, že nejištěným zledovatělým traversem na třetí cesta nevede. Vzali jsme tedy za vděk "zimní variantou" po hraně. Zde jsme ovšem ztratili půl druhé hodiny než se kluci před námi proboujvali nad traverz. Proč jim to tak dlouho trvalo, jsme zjistili hned po odlezení ze štandu. Na tuto détku spotřeboval Rádiovka celou svoji zásobu nadávek a slovních obrátů. Já začal nadávat, až když jsem vypadl s kamarádovým betonovým jištěním tři metry nad štandem. Tím se uvolnil klíčový chyt a na druhý pokus jsem byl na hraně. Myslel jsem si, že mám vyhráno. Po pár metrech mě však zledovatělý okluzaný sokolík a nad ním se šklebící Rádiovka vyvedli z omylu. Po tuhém boji i za pomoci "sovětských jumarů" jsme se i s báglem dostali na štand. To už bylo jasné, že máme "menší" časový skluz. Kluci nám mezitím zmizeli z dohledu, ale po dvou dýkách jsme byli opět na štandu tři. Čekal nás už jen za normálních okolností lahůdkový žlábek, který se však změnil v ledový tobogán. Vzhledem k tomu, že už téměř nebylo vidět, připojili jsme se za naše nové kamarády. I když jsem tvrdil, že už máme být na vrcholu, obuli jsme si raději po předchozích zkušenostech mačky. Během poctivých tří délek jsme pak dolezli na vršek.

To už se na Slezanu zbytek výpravy zvedal od večere. Protože byl návrat z krátké túry zvolen velice optimisticky, začal Šaman organizovat záchrannou výpravu.

Sestupovou cestu jsme znali velmi dobře, ani jsme nevytáhli čelovky a setupovali hezky romanticky za svitu hvězd. Svižný návrat pak způsobil, že čaj, který nám nesla "záchranná družstva", jsme pili horký ještě před Slezanem, když si "záchranaři" nasazovali mačky.

Další dny se pro špatné počasí většina lezců věnovala nácviku lezení v ledu v blízkém okolí, hazardním hrám v kostky či výleta do Smokovce.

Přes nepřízeň počasí jsme se vypravili na Lavinový štít. Po dvouhodinovém nástupu v silicím větru jsme se na štandu, neustále zaplavování protékajícím sněhem ze sestupového žlabu, rozhodli pro návrat.

Další den jsme se šli podívat na led do žlabu, který byl hojně navštěvován, i tentokrát byl plný lidí. Protože fronta vypadala na několik hodin, začali jsme se vracet. Zůstal pouze Ligeros s Víťou, který měl už půl délky vylezeno. Po chvíli se ozval výkřik a známé dunění. Když se zvířený sníh usadil, bylo vidět houfně sestupující lezce.

Počasí bylo nejisté, proto jsme se vypravili na Dvojitou, kde jsme si všichni konečně alespoň trochu zalezli. Později se počasí umoudřilo jak se později ukázalo až moc. Jirka se Šemanem si vyšli na Květnicový hrb, my s Rádiovkou si přivstali a vyrazili do Krčmárova žlabu. Brzký nástup se ukázal rozhodující. Ráno bylo ve žlabu poměrně zima, ale i když jsme se bořili místy po pás, cesta rychle ubíhala, takže jsme za necelé dvě hodiny byli nahoře. To už se prudee oteplilo a slunce pralo jako na Jadranu. Urychleně jsme přetraverzovali nebezpečným terénem Čertovu věž a po zadku sestoupili do Květnice.

Při jízdě z Večného dažďa jsme byli svědky laviny, která spadla z bočního žlabu Květnicové veže, pod kterým probíhal nácvik ledovcového lezení účastníků cvičiteláku. Tři z nich byli přímo strženi lavinou a svezli se o pár desítek metrů. Jeden z nich měl zlomené oba kotníky, žebra a poraněnou páteř. To již přibíhal Jirka se dvěma lezci a kanadskými saněmi. Za pomoci lezců, kteří se seběhli z různých stran doliny, jsme dopravili saně k raněnému. Po dohaděch, jak zraněného na saně upevnit a kterým koncem saní jet napřed, jsme nakonec zraněného dopravili okolo všudypřítomného kameramana na Slezský dom, kde členové horské služby operativně popíjeli grog.

Zatímco jsme padli před hotel, vyrazila další skupina horolezců do Batizovské doliny, kde spadla velká lavina z Tetmayerova sedla. Akce se zúčastnili i tři vrtulníky.

Při odchodu ze Slezského domu se to už sypalo ze všech stran. Malé ry se navyhnuli ani jiným. Pamětníci tvrdí že taková "zima" už dlouho v Tatrách nebyla a tak máme radost, že návrat můžeme slavit všichni.

Miloslav Vojtěch

Na sklonku června vyrazil náš kmen, poslušen volání divočiny, do Tater na tradiční již tábořiště v Bielovodskej dolině. Na cestu se vydalo rekordní množství nováčků i veteránů bažících po drsném kontaktu s přírodou.

Když pomineme drsnost cestování v Orientexpressu, dostalo se nám jí měrou vrchovatou na místě samém. Pěkné počasí vydrželo právě jeden den a splnilo dokonale svoji letošní nevlídnou úlohu. Měli jsme si praxí ověřovat znalosti z předvidání počasí a mohli jsme též dokonale otestovat tábornické potřeby.

Slabší povahy prchly od totemu do přestávek mezi dešti a lijáky a ty silnější svými opakovanými běhy do strání s následnými mokkými návraty navozovaly atmosféru ústavu a jeho chovanců. Nutno však vyzdvihnout, že díky dobrým kmenovým svazkům, vzorné kuchyni a večerníčkům, drtivá většina vydržela do konce pobytu.

Lezení bylo tedy málo, vzhledem k podmínkám však bylo vykonáno asi maximum. Potěší i to, že Tatry nováčkům učarovaly i přes nevlídný výraz. Nejvíce se všeho se tedy plánovalo, co příště.

Příště to bude určitě lepší!

P L E C H O V Á D O L I N K A

Miloslav Vojtěch

Konečně přišel zvrát počasí. Hory se ještě načas před zimou zbaví sněhu a indiánské léto přivábí chlapičky. Hemžení nastalo i mezi námi a první dvojice vyrazila stím, že se tam někde potkáme. My s Jirkou jedeme o dva dny později.

Ráno pod horami je krásné a při čekání na další dopravu vztekle medituje nad hodinkami. Na lanovku letíme ze všech sil a opravdu: umísťujeme se v první stovce. V nehybné frontě pokračujeme v úvahách vzteklejších blízkostí velikánů.

Konečně vystupujeme z lanovky. Vítá nás známá rezervace zdevastované přírody pod dvěma velikými kopci. Stavební a rekreační činnost zde opravdu svědomitě vymýtila každý náznak přirozeného života. Jsme velkoměšťáci a tudíž uvyklí a jdeme shánět především vhodný pelíšek. To se nám vbrzku daří, házíme doh věci a chvátáme na Pravý kopec. Ještě starostlivý pohled zpět, abychom trefili, kdyby něco, ale klid: obrovské ocelové lano nás spolehlivě navede do blízkosti plechu i potmě a charakteristické siluety plechových trosek nám budou vořítkem i v mlze. Jdeme po trávě, vyrazejíci spoře mezi nespočetnými kameny a plechovkami, okusovanými kamzíky. Jsme na nástupu.

Nyní se můžeme plně oddat několik hodin krásnému lezení. Občas mrkneme, co je nového na Levém koci a na obloze a nebýt žízň, neznáme problémy. Konečně je tu vrchol a s ním radost, že jsme spolu konečně vylezli i v horách pěknou cestu.

Při klopytavém sestupu povzbuzuje vidina vody a spacáku. Konečně jsme dole v hřejivém náručí plechové civilizace. Jak se to sem dostalo? To sem nejspíše nanosili písaři, zřejměna píksly od Latexu a převodovkového cleje. Jak jinak!

Osvěžení spánkem lezeme ráno zpod kamenů do krásného víkendového jitra, cpeme se a radíme davům domorodců, kde leží Pravý kopec, kudy na něj jít atd. V duchu jsme udiveni. Domorodí turisté zde v horách mohou dělat co je napadne? My zde vlastně také nesmíme spát. Napadá

nás rouhavé myšlenka, že též proto, abychom neviděli, jak zde zacházejí s přírodou. Říkali nám, že jeden místní chlapík, zejména je-li osvěžen, rozsévá smetí po dolině se svým traktůrkem, místo aby ho svezl dolů. Asi jsme úplně blbí, když své smetí snášíme.

Radíme se do davu čekatelů na Pravý kopec a ve všeobecně družné náladě stoupáme vzhůru. Osiříme až v půli cesty. Lezeme a lezeme, až jsme ve známých místech a vrchol nás podruhé vítá.

Padá večer otázka, co dál. Únava je značná, kamarádi nikde. Na levý kopec se nám nechce. Pravý je též nebetyčný, krátká cesta nikde na blízku není. Jdeme spát s tím, že ráno se uvidí.

Ráno se přímo okounělo, až bylo jasné, že se nepoleze.

Loudáme se tedy dolů, spokojení s projevem přízně Pravého kopce. Vlakoutku duše hlodá však myšlenka. Co když příště bude Plechová dolinka oplocena a budou zde hospodařit Sběrné suroviny? kam potom?

MOJE DRUHÉ NAROZENINY

Honza Bukvic

První červnový víkend jsem se rozhodl strávit v Dolním Žlebu, tentokrát na levém břehu. Od kamarádů posbírám informace o cestách, které mě zajímají a můžu vyrazit. Jede se mnou ještě kamarád Milan Homolka, kterému se lezení na Děčínsku také zamlouvá.

V Děčíně se setkávám s Vládou Sojkou, Myšíkem a Špekem, ale ti jedou lézt do Saska. Ze zastávky v Dolním Žlebu jsme za chvíli ve skalách a tak ještě před setměním stíháme jednu cestu na Jánošíka. Usínáme hned vedle Jeptišky.

Ráno je mlhavo a nevypadá to zrovna valně a tak jdeme raději hned lézt. Jde to dobře a za chvíli máme vylezenou Jižní cestu na Jeptišku. Potom následuje Bumerang a po přesunu k Ústecké věži cesty Apollo a Údolka. Lezení je perfektní, počasí se zatím drží a tak stíháme ještě do večera Corridu na Východní roh a Východní stěnu na Pivní kámen.

Nocujeme tentokrát v lepším bivaku poblíž okrajového masívu Žluté žlebské stěny. Usínám a v duchu přemítám o cestě Yosemite, Yosemite, kterou mám doporučenou od Sojkina a kterou chci zítra vylézt. Zadržím drčně přšet a já oceňuju Milanovu schopnost vyslídit dobrý bivak.

Ráno neprší, proto ihned vyrážíme. Před námi je asi šedesát metrů vysoká žlutá stěna, kterou protíná několik spár. Prohlédnu si cestu Yosemite, Yosemite /VIIC/ a je rozhodnuto. Nastupuju hladkým koutem, občas drží žába a jde to i rozporem. Pod převisem dobírám Milana a přes převis to jde opět žábou. Dávám lanovici a pokračuji stále spárou na další stanoviště. Tady už by mělo být po problémech. Milan se zajistí a jdu dál. Kus nad ním dávám dobrý uzel. Lezení je už lehčí a tak se smyčkama nezdržuju. Díky vlekům a šífům se ani pořádně neslyšíme. Ještě poslední metry v komíně a už stojím na vrcholu. Volám "zruš" a snažím se dobrat lano na zajištění, ale moc to nejde. Je už zřejmě celý vyrolovaný. Trochu se zakloním, ještě jednou šklubnu... .. a najednou..hrůza - dávám se do pohybu směrem dolů. Hlavou mi bleskne, kde je asi poslední smyce - to může být ke třiceti metrům a v uších mi zní moje poslední slova "Zruš". To je konec.

Proberu se a zjišťuju, že visím pár metrů od stěny asi pět metrů nad zemí. Levačka je divně chnutá a pekelně bolí. Je to možný, že jsem nešel na podlahu? Slyším Milana, že na mě křičí, jestli jsem v pořádku. Je třeba něco dělat. Lano na zem nestačí a proto leze Milan nahoru a já jako protiváha klesám dolů. Za chvíli jsem na zemi a spoluvezci nezbude nic jiného, než dolézt cestu sám. Lano tu nechat

nechceme. Oba jsme trochu v šoku a moje ruka bolí teď už přímo nesnesitelně. Za chvíli je Milan u mě a snažíme se trochu vzpamatovat.

Dochází mi, že jsem proletěl téměř celou stěnu, délku pádu odhaduju na padesát šedesát metrů. Milan mi říká, že už jsem byl vyhozen z osmy, když mě ale viděl, jak letím, stačil ještě zareagovat a udržel lano jen v rukou. Raději ani nepřemýšlím, jak by to dopadlo, kdybych lezl na laně naší výroby. Uzel z ploché smyčky mě zachránil, prostě vydržel.

Potom už šlo všechno normálně - vlakem do Prostředního Žlebu a sanitou do nemocnice v Děčíně. Nebýt větve o kterou jsem si roztránil člunkovou kost v zápěstí levé ruky, snad jsem ten let absolvoval bez úrazu.

Nastala mi čtyřměsíční neplánovaná dovolená. Po dvou měsících mi sádku sundali a další dva měsíce jsem ruku denně rehabilitoval. Ráno v nemocnici a odpoledne na skalách.

J A K J S M E Z A Č Í N A L I

Jirka Čermák

Čas běží. Lidé přicházejí a odcházejí. Když se mě nedávno kluci zeptali, jak to tehdy vlastně bylo, uvědomil jsem si, že jsem v téhle partě poslední, kdo pamatuje její začátky.

Napiš o tom do Zpravodaje, bude to zajímat víc lidí, pobízeli mě. Začal jsem vzpomínat a od Iva Krivosse jsem si půjčil šanon se starými písemnostmi. Při obracení stránek na mne dýchly události a zážitky uplynulých let.

Většinou to bývá tak, že někdo leze a pak ho napadne založit oddíl. U nás tomu bylo přesně naopak. Byli jsme dobrá parta, ale o lezení jsme si v listopadu 1961, kdy jsme založili horolezecký oddíl, zatím jenom povídali. Nový oddíl byl zaregistrován Volodou Suchým z horolezecké sekce MV ČSTV v lednu 1962. Předsedu našeho oddílu od samého počátku až do doby nedávné dělal Jarda Klenka a na činnosti v prvních letech se podíleli hlavně Hanka Hovorková, Božena Gishůblová, Ivo Krivoss a Honza Löbl.

Neměli jsme žádné horolezecké zkušenosti a tak nám sekce na naši žádost přidělila cvičitele ze Slávie VŠ Zdenka Červenku. S ním jsme podnikali své první výpravy do skal. Nejprve to byly Černolice, pak víkendy v Srbsku a nejvíce se nám líbilo na Hrubé Skále. Tehdy se ještě mohlo bivakovat a Zdeněk nás zavedl pod Křemenovou, později pod Julii, Praděd a Čertovu ruku. Po řadu let to pro nás měla být místa odpočinku a olizování sráží z výstupů, místa snění a plánování dalších cest. Byly to pro nás nezapomenutelné chvíle - ranní křik kavek, který nedal dospát, prohřátý a vonící vzduch a večerní potlachy s kytarou a zpěvem. Zde jsme si vytvářeli svůj vztah k přírodě, ke kamarádům a lezení.

Lezli jsme a spolu s novými zápisy ve vrcholovkách stoupaly i naše ambice. V červenci 1962 jsme poprvé vyrazili do Vysokých Tater. Dnes to zní neuvěřitelně, ale prvního zájezdu se zúčastnilo 75 % členů oddílu a více než polovina z nich na něm získala odznak horolezec ČSTV.

Začátky byly těžké a krásné a výkony úměrné našim malým zkušenostem. Do Tater jsme pak jezdili každý rok a bylo kam. S nostalgií čtu tehdejší nabídku tábořišť: Velká Studená dolina - dvacet stanů, Zelené pleso - deset stanů, Kačia dolina - deset stanů, Javorová dolina - deset stanů, Batizovská dolina - deset stanů, Mengušovská dolina - třicet stanů !!

Postupně jsme se lepšili a do našich řad přicházeli další kamarádi.

Málokdo si dnes pamatuje, že u nás začínal člen trenérské rady a dlouholetý reprezentant Petr Šnábl, Standa Lukavský - Cikán, jeden z králů Skaláku a autor Západních letců Venca Chlum. Za Tešiu lezl i Brouček - Novotný a z velkých lezců nedávné minulosti Viáda Rympler - Řepan a Josef Hradecký - Josčík.

Nebylo to však jen lezení. Scházeli jsme se i mimo oddílové akce, společně chodili do divadel a brigády, dnes považované za nutné zlo, bývaly místem plným legrace, kam chodili i hosté. Tehdy ještě výkonnost neznamenal tolik, jako radost z lezení a zážitků v dobré partě.

Léta znamenala posun v názorech a cílech. Vyměnili se lidé i pohled na důležitost té či one činnosti a na její oprávněnost. Byly doby, kdy se vztahy bořily a doby, kdy se znovu stavěly. Bývalí nadšenci odcházeli a přicházeli noví a s nimi i nové myšlenky. Tak už to ale chodí nejenom v horolezectví.

Dnes je ledačos jinak a tak přeju těm mladším, aby se při lezení stihli nadýchat i těch prchavých okamžiků, které činí život bohatším, které dovedou ozářit šedé dny, a které přesvědčují o tom, že to naše lezení nepřináší jen honbu za hromadou vrcholů, ale kus dobrého života.

T R Í D Y , T Ř Í D Y , T Ř Í D Y

Vladimír Křemen

Jak byli všichni informováni oběžníkem, dochází v horolezectví k překlasifikaci výkonnostních stupňů na třídy za účelem zvýšení sportovní úrovně. Po období, kdy stačilo vylézt žádaný počet výstupů jen na udělení, přichází nová era, kdy po udělení výkonnostní třídy podle přísnějších kritérií je nutné ji do čtyř let obnovit nebo požádat o zvýšení.

V praxi to znamená, že nyní má každý výkonnostní třídu o jeden stupeň nižší než měl dříve výkonnostní stupeň a musí tuto třídu do čtyř let obnovit či žádat o vyšší, jinak mu třída opět klesne o jeden stupeň. V případě základní třídy horolezec zůstává a ta mu zůstane už trvale, pokud si někdy v dalším období nezačne třídu zvyšovat novými výstupy. /do té doby může používat pro udělení třídy výstupy od začátku lezecké kariéry/ Nově jsou zavedeny zimní výstupy již od III. třídy a u vyšších tříd ještě podmínka 50 % zimních výstupů v severních a východních stěnách. Zima platí "úředně" od 21.12 do 21.3.

Nyní je po prosincovém přezkoušení situace s třídami v našem oddílu následující:

I.VT mají uděleny: Bukvic, Doubrava, Hloušek, Konrád, Staněk, Šindelář, Tomek, Zvířecí

Na jaře žádají o udělení: Folprecht, Kordík, Sajdl, Sojka

II.VT mají uděleny: Čermák, Machaň, Kedbál, Novotný, Ullman

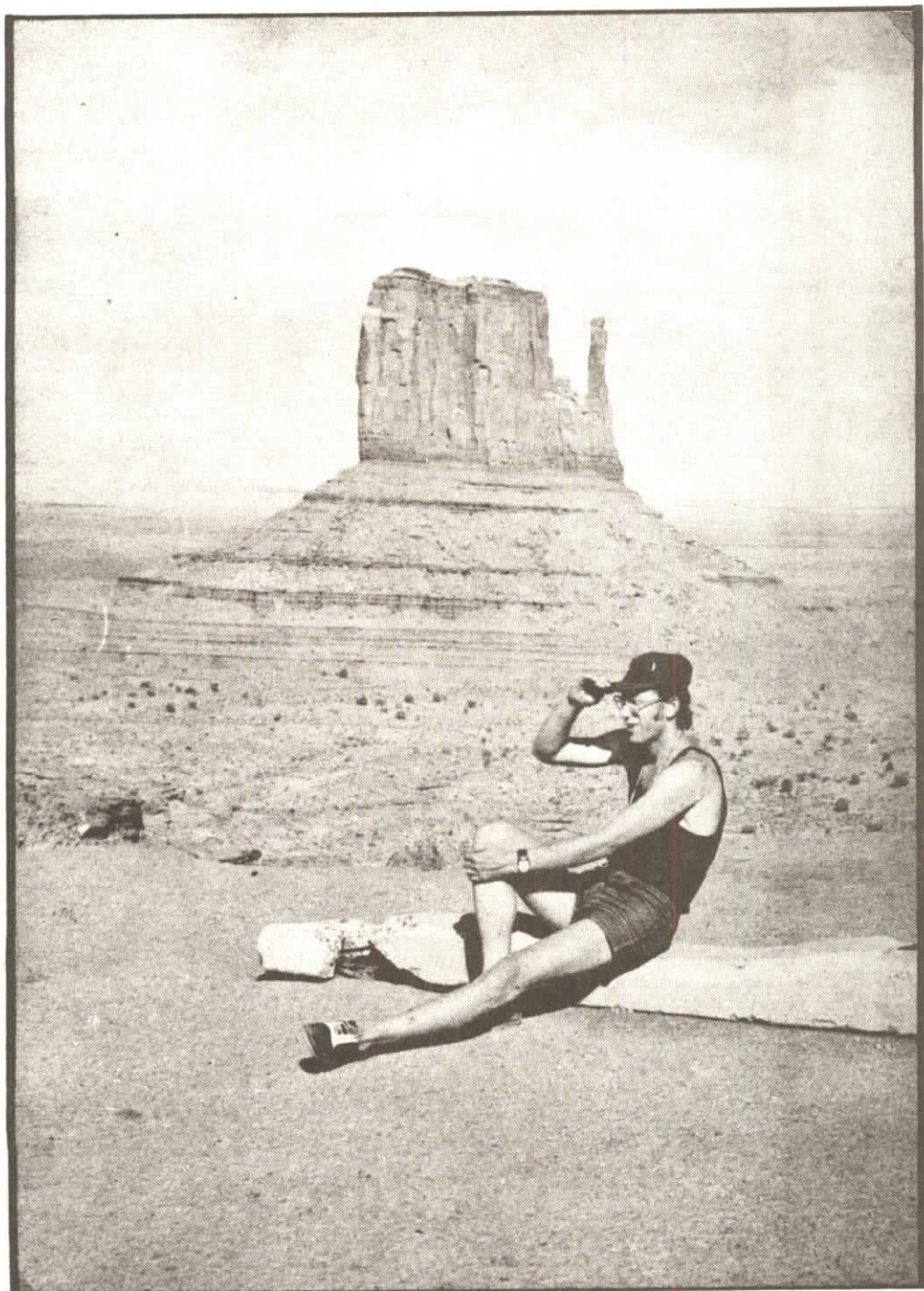
III.VT mají uděleny: Hybner, Mynych, Sajdl

Ostatní členové jsou v základní třídě horolezec a Joska Nežerka žádá o mistra sportu. Že by první mistr sportu v našem oddíle?

Do jarního přezkoušení, tj do konce května, je možné žádat o kteroukoliv třídu přímo, potom je nutno žádat o třídy postupně /Horolezec-III.třída - II. třída - I. třída - mistr sportu/ Využijte proto poslední možnosti! Přehledně vyplněné žádosti zasílejte urychleně na moji adresu.

Na vrcholu Bugaboo Spire

Před odjezdem z Monument Valley